

Preken 19. mai 2013

Pinsedag

Kapellan Elisabeth Lund

40 dager etter påskedag, feira vi Kristi himmelfartsdag. Og nå, ti dager senere, er det pinse. Men prekenteeksten tar oss tilbake til skjærtorsdag.

Jesus har vaska disiplenes føtter, Judas Iskariot har blitt avslørt som forræder og Jesus har forutsagt Peters fornektelse.

Så holder Jesus, i følge Johannesevangeliet, en lang avskjedstale. Han forbereder vennene sine på at han ikke alltid skal være sammen med dem. Ikke være der og svare på vanskelige spørsmål. Ikke være der for å gi trøst og styrke når det er behov for det. Ikke på samme måte som før.

Og han vil sette dem istand til å takle den nye hverdagen der han ikke er fysisk tilstede. Han sier blant annet: "Snart ser ikke verden meg lenger. Men dere skal se meg, for jeg lever, og dere skal også leve"

Og han sier: "Den som elsker meg, skal min Far elske. Ja, også jeg skal elske ham og åpenbare meg for ham".

Da spør Judas, ikke Iskariot men han andre, om hvorfor Jesus skal åpenbare seg for dem og ikke for verden. Hvorfor skal bare den som elsker Jesus få se ham?

Dagens prekenteekst er svaret på det spørsmålet.

Det står skrevet I evangeliet etter Johannes I det 14. Kapittel:

Jesus svarte: «Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme og bo hos ham.

Den som ikke elsker meg, holder ikke fast på mine ord. Det ordet dere hører, er ikke fra meg, men fra Far, han som har sendt meg.

Dette har jeg sagt dere mens jeg ennå er hos dere. Men Talsmannen, Den hellige ånd, som Far skal sende i mitt navn, skal lære dere alt og minne dere om alt det jeg har sagt dere.

Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere, ikke den fred som verden gir.

La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet. Dere hørte at jeg sa: Jeg går bort, og jeg kommer til dere igjen. Hvis dere elsket meg, var dere glade for at jeg går til Far, for Far er større enn jeg. Nå har jeg sagt dere dette før det skjer, for at dere skal tro når det

skjer.

Slik lyder Herrens ord.

Jeg lurer på om Judas skjønnte det svaret han fikk. Jeg vet ikke om jeg skjønner det, men jeg tror Jesus mener at verden ikke tror at Jesus er fra Gud og at hans ord er Guds ord.

Derfor vil de heller ikke kunne se ham.

For de som skal få se ham, må tro på ham, elske ham og holde fast på hans ord som ord fra Gud. Det vil si: holde fast på hans ord. Derfor er det bare disiplene og etterhvert de kristne som vil komme til å se ham.

Det er ikke så lett tilgjengelig for forstanden dette her.

Men det skinner gjennom at Jesus her også er aller mest opptatt av kjærligheten. Elsker du meg?

Så et godt råd til alle som ønsker å leve med Gud, er å ikke lenger prøve å gripe ham med tanken. Gud kan bare nås med vår kjærlighet.

Gud er kjærlighet.

Jeg tipper at disiplene ikke akkurat jubla når Jesus snakka om at han skulle dra, men han sier til dem: "Hvis dere elsket meg, var dere glade for at jeg går til Far, for Far er større enn jeg".

Og det sier noe om hvilken kjærlighet Jesus snakker om. I den greske teksten brukes her agape, som er den kjærligheten som ofrer seg selv. Den kjærligheten Gud har til oss. Den sanne kjærligheten holder ikke andre fast for sin egen gledes skyld, men gleder seg på den andres vegne. Jesus skal snart dra til sin Far, og han vil at disiplene skal glede seg med ham. Og disiplene kan også glede seg over at når han drar, kan Den Hellige Ånd komme.

Jesus holder på å gjøre seg overflødig i verden. Han har vært disiplenes læremester i tre år, men nå skal han dra og Talsmannen skal komme.

Talsmannen er et av navnene til Den Hellige Ånd, og i dag ferier vi at Han kom på pinsedag.

Kirsti leste for oss om det i sta. Ti dager etter at Jesus hadde dratt opp til himmelen, satt disiplene sammen i Jerusalem. Og plutselig kom det et brus fra himmelen som når det blåser en sterk vind, og det fylte huset der de satt. Det kom også ildtunger til syne som

satte seg over hodene til hver av dem. Og de ble fylt av Den Hellige Ånd og begynte å snakke på andre språk. Det var folk fra mange land som bodde i Jerusalem, og en stor mengde samla seg rundt disiplene fordi de hørte den brusende lyden da Ånden kom. Alle som var der hørte at disiplene snakka på hver av dem sitt morsmål. Så alle forsto. Det var voldsomme greier, og etterpå ble rundt tre tusen mennesker døpt og med i menigheten.

Ånden kom og skapte et fellesskap, en kirke. Pinsa handler om at den Gud som var nær helt fysisk i Jesus, også er nær etter at Jesus har dratt fra disiplene sine.

Jesu kropp ble fraværende, men det er bra fordi det skaper en ny type synlighet, nemlig kirka som blir Jesu kropp. Og det er Ånden som binder oss sammen, Han som gjorde at alle de forskjellige menneskene på den første pinsedag forsto det disiplene sa.

Det var dette Jesus ville trøste disiplene sine med, og kanskje falt ordene hans mer på plass hos dem etter at de hadde blitt kjent med Ånden.

Nå er det Ånden som vil gi dem trøst og styrke når de trenger det. Gud er nær ved sin Ånd, og det som åpner opp for Ånden er kjærligheten.

“Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme og bo hos ham,” sier Jesus.

Det kan høres ut som vi virkelig må gjøre en innsats for at Gud skal komme og bo hos oss. Og at dette er for helt spesielle mennesker. Men vi må huske at Jesus sa dette til disiplene sine, blant annet Peter som han også forutså at ville fornekte ham. Og vi må huske at hos Jesus er det ikke snakk om prestasjoner, men om nåde og om frukt.

Kjærligheten som frukt. Altså den som vokser fram når vi møter Jesu kjærlighet. Vår respons på at han elsker oss. “Vi elsker fordi han elsket oss først” (1. Joh 4,19)

Søren Kierkegaard har en hel bønn bygget på denne grunnleggende tanken i vår kristne tro:

Gud, du har elsket oss først, men vi taler om deg som om du bare hadde elsket oss først en gang i fortiden. I virkeligheten er det dag for dag, hele livet igjennom at du har elsket oss først.

Når vi våkner om morgenen og vender vår sjel mot deg, har du kommet oss i forkjøpet – du har elsket oss først. Dersom jeg står opp før daggry og i samme øyeblikk vender min sjel i bønn til deg, da er du allerede der – du har elsket meg først.

Når jeg legger bak meg alt som forstyrrer og søker inn i sjelen for å tenke på deg, da er

du stadig den første...

Litt senere i avskjedstalen til Jesus sier han: "Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, frukt som varer". (Joh 15,16) Og Paulus skriver I Galaterbrevet 5: "Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, ydmykhet og selvbeherskelse".

Det tar tid for frukt å vokse fram. Vi må modnes som mennesker, modnes i Guds kjærlighet, modnes i Ånden.

Når vi blir i Guds kjærlighet og tar imot det Gud gir, vil vi mer og mer bli det mennesket Gud har skapt oss til å være.

Den gamle kirkefar Ireneus var veldig opptatt av dette. Han sa at mennesket er ikke bare noe man er, men også noe man blir.

Gud er den som er, mennesket er den som blir.

Vi kan få vokse i Guds kjærlighet, og bære Åndens frukt. Frukt som binder oss sammen, som gjør oss til et kjærlighetens fellesskap.

Ånden er den som binder oss sammen både med Gud og mennesker. Og som gir oss øyne som ser både Gud og mennesker. I kjærlighet.

I dag skal vi gjøre noe virkelig flott sammen her i vårt kristne fellesskap. Vi skal komme sammen til måltidet over alle måltider. Kanskje ikke for smaksløkene, men for fellesskapet i Ånden. Vi møtes her framme som et fellesskap og tar imot han som er vår felles Herre og Frelser. Her kan vi legge fra oss alt som uroer, alt som forstyrrer oss i å elske, all vår synd. Vi kan legge det fra oss her ved Guds alter. Og så kan vi ta imot fred, kjærlighet og tilgivelse. Vi kan ta imot Gud, og leve i hans Ånd. Amen